

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manvale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

13 Dubia de eadem cum Responsionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

synis, & obuentionibus vniuersis, & oneribus, vt suprà, detractis, sedulò examinent, quot religiosi homines, connumeratis etiam laicis, alijsque necessarijs seruientibus, in unoquoque Monasterio, Conuentu, & Domo regulari iuxta regionis, & proprij Instituti morem, vietum, & vestitum, & medicinalia in communione habentes, competenter valent sustentari. Tum eorumdem bonorum, reddituum, elemosynarum, & onerum præcisam notam ipsi met Capitulo, seu Congregationi exhibeant, vt in illo diligenter omnibus discussis, cuiusque familie, Monasterij, Conuentus, ac Domus regularis in singula quaque Provincia certus earum tantum personarum numerus, patrum Capitularium voto, præfigatur, que redditibus, elemosynis, & obuentionibus, vt superius, sufficienter ali possint.

Ne verò Superioris, qui id præstare debent, feritis, aut remissius, quam par est, suo muneri satisfaciant, mandat Sac. Congregatio, vt infra annum, post proximum Capitulum generale, vel provinciale computandum, omnia hoc degenerem capitulatiter gesta, in authenticam formam redacta, ad Sacram ipsam Congregationem Concilij singuli mittant.

Numerumque familiæ, siuglorumque Conuentuum, Monasteriorum, & Domorum huiusmodi regularium, Capituli, seu Congregationis generalis, vel provincialis sententia, & auctoritate præfinitum, idem Superioris, tam Generales, & Provinciales omnes, quam locales perpetuè seruare omnino teneantur, nec possint illum quoquo modo augere, etiam pre-textu augmenti reddituum, absque Sacra ipsius Congregationis licentia. Superiores autem huiusmodi, qui predicta omnia in præfixo termino non præstiterint, vel numerum, vt supra præscriptum, quovis modo augere præsumperint, priuationis omnium officiorum, que runc temporis obtinebunt, vocisque actiue, ac passiuæ, & ad omnia sua Religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuam poenam eo ipso incurtere, atque alijs etiam grauioribus à Sede Apostolica infligendis Sacra Congregatio subiacere volunt, & declarauit.

Deinceps verò Monasterium, Conuentus, Domus, Congregatio, vel Societas Religiosorum, seu Regulatum, nullibi recipiatur, nisi, præter alia ad id requisita in singulis eiusmodi locis duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & consuetis elemosynis, detractis omnibus, vt suprà detrahendis, competenter sustentari valent, ad præscriptum decreti fel. rec. Greg. XV. hac de re editi. Alioquin Monasteria, & loca huiusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim

Religiosi, vt suprà, sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitauerint. Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecta esse intelligantur.

Porrò, ne vlo vñquam tempore hæc in obliuionem, seu desuetudinem habeant, Superioris locales cuiusq; Monasterij, Conuentus, ac Domus regularis curare, atq; efficere teneantur sub poena priuationis officij, vocisq; actiue, & passiuæ, ipso facto incurenda, vt in perpetuum, sexto quoque mense, id est feria secunda post primam Dominicam Adventus, & feria sexta post octauam Corporis Christi presentes ordinationes in publica mensa perlegantur.

Omnibus tam Ecclesiasticis personis, cuiuscumque sint ordinis, conditionis, & gradus, quam laicis quocumque honore, ac potestate, prædictis, praesentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate punitus interdicta.

X I I.

Sequuntur dubia, ac declarationes aliquot super prædictis Decretis.

SVPER primo Sacrae Congregationis decreto, de Celebratione Milliarum, quo prohibetur, ne Episcopi in Diocesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel alia s quoquomodo, reducant onera villa Milliarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposta, aut in limine foundationis.

Quæritur, quid si legatum sit ita tenue, vt non sit, qui velit onus illis iniunctum subire, &c, si recurrentum sit ad Sedem Apostolicam pro moderatione oneris, totum, aut ferè totum insumentum sit pro expensis ad id necessariis?

Et quid, si permittatur Episcopo in fundatione, vt possit huiusmodi onera moderari?

Secundo, super secundo eiusdem Congregationis decreto, quo cauetur, vt celebrentur tot Missæ, quo ad rationem tributæ elemosinæ, præscriptæ fuerint.

Quæritur, au verba illa (præscriptæ fuerint) intelligenda sine de præscriptione facta ab offerten, vel ab Ordinario?

Tertio, an cum Ordinarius præscriperit elemosinam congruam iuxta qualitatem loci, personarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes stipendum minus congruo, teneantur Missas illis ab offerente præscriptas celebrare?

Quarto, an Sacerdotes qui teneantur Missas celebriate ratione beneficij, seu capellæ, legati, aut salati, possint etiam manualem elemosinæ, pro Missis votiuis, aut defunctorū recipere, & unico Missæ sacrificio viqui oneri satisfacere?

Quin-

Quinto, Posito, quod Testator relinquat, ut celebrentur pro eius anima centum Missarum, absque illa præscriptione eleemosynæ: Queritur, an liberum sit hæredibus, eleemosynam sibi bene vifam præscribere, an verò eadem eleemosyna præscribenda sit ab Ordinario?

Sexto, super Tertio Congregationis decreto, in quo eadem Congregatio reuocat Privilégia, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, vel Anniversariorum celebrationem, aut aliquibus collectis, seu orationibus, plutum Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

Quæritur, An verba (in futurum suscipiendis) intelligenda sint de oneribus suscipiendis post Privilégium?

Septimo, super quarto eiusdem Congregationis Decreto, quo prohibetur Sacerdoti, qui Missam suscepit celebrandam cum certa eleemosyna, ne eamdem Missam alteri, parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta, celebrandam committat.

Quæritur, An permittendum sit Administratorebus Ecclesiæ, ut retineant aliquam eleemosynatum portionem pro expensis manutentionis Ecclesia, Altarium, inservientium, paramentorum, luminum, vini, hostiæ, & similium?

Octavo, An hoc decretum habeat locum in beneficijs, quæ conferuntur in titulum, id est, An Rector Beneficij, qui potest per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum Beneficij?

Dicimo, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemosyna maior solita pro celebratione Missarum, debeant dare eamdem integrum eleemosynam ijs, quibus Missas celebrandas cōmittunt: An verò satis sit, ut dent celebrantibus eleemosynam consuetam?

Vndecimo, super quinto eiusdem Congregationis decreto, quo inter cætera statuitur in hæc verba (eleemosynas verò manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis) ita demū ijs idem accipere possint, si oneribus anteā impositis ita satisfecerint, ut noua quoque onera obire valent; Alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis, in futurum recipiendis, & capsulas auferant, &c.

Quæritur, An hoc decretum prohibeat absolute, quod minus a cipient nonas eleemosynas ijs, qui acceptis non satisfecerunt: & quid si congruo tempore possint omnibus sati facere?

Duodecimo, quid si offerens eleemosynas, auditio impedimento, consentiat, ut Sacerdos Missam celebre cum primū poterit?

Decimotertio, An pena interdicti, & aliæ posita in eodem decreto afficiant tam eos, qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi

præscriptam, quam eos, qui non auferunt capsules ab Ecclesijs, ut ibidem præcipitur?

Decimoquarto, At in hoc decreto comprehendantur illæ capsulae, quæ apponi solem in Ecclesijs in die commemorationis omnium Sanctorum, & vulgo dicuntur (Casse de Morti?)

Decimoquinto, An Administratores Ecclesie magnæ deuotionis, & concursus possint eleemosynas pro Missis celebrandis accipere, si ijs idem Missis non nisi post longum tempus satifacere valeant, ne alias cultus Ecclesie, & deuotio, ac concursus fidelium, ut aiunt, minuantur?

Decimosexto, quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegijs, Societatis, Congregationibus, nec non omnibus, & singulis Ecclesiæ, & pitorum locorum, tam secularium, quam regularium, Superioribus, de quibus sit expressa mentio, non autem priuatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendendi videntur sub clausula generali (& alijs, ad quos pertinet) supplicatur pro opportuna declaratione?

Decimo septimo, super septimo eiusdem Sacrae Congregationis decreto, quo cauerit, ut in singulis Monasterijs Religiosorum præfigatur numerus, qui ex consuetis redditibus, aut eleemosynis commodè possit sustentari.

Quæritur, An ybi hæc præfixio facta iam fuit in vim similis decreti san. mem. Pauli V. absque ramen computatione reddituum cuiuscunque religiosi, sit denudò facienda, necne?

Decimo octavo, An nouitij, ad habitum regularem admitti, possint admitti ad professionem in Monasterijs, in quibus, habita ut supra, præfixione numeri, commodè ali non possunt?

Decimonono, super ultimo, quo cauerit, ut nullibi recipientur Conuentus regularium, nisi præter alia ad id requisita, duodecim saltēm fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, ita ut alioquin subsint iurisdictioni ordinariæ.

Quæritur, an hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Missarum, comprehendat eas Religiones, quæ non consueverunt onera Missarum recipere, ut sunt Religiones Capuccinorum, ac Societas IESV?

Vltimo, An idem decretum, vbi disponit, ut nullibi recipientur Monasteria, nisi &c. habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam est restringit decretum proximè antecedens, an verò etiam extra Italiam?

Sub-

Subsequuntur Declarationes, seu Responsiones
ad supradicta Dubia.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, auctoritate sibi à Sanctiss. D. N. attributa, ad singula dubia superius proposita, ad hunc modum respondit, vide-licet.

Ad primum, et si legatum sic adeò tenue, nihilominus pro reductione oneris, ut supra impositi, ab ijs, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse adeundam, quæ absque villa impensa id statuet, quod magis in Dño è re esse iudicauerit; Veritatem si in ipsa beneficij erectione expressè cautum fuerit, ut liceat Episcopo in iunctu, onus reducere, ac moderari, legem hanc fundationis, quam de cœta hac de re edita non sustulerunt, esse validam, & obseruandam.

Ad secundum, else intelligenda de præscrip-
tione facta ab eo, qui eleemosynam tribuit,
non autem ab Ordinario, Quod si tribuens
eleemosynam numerum Missarum celebran-
darum non præscriperit, tunc tot Missas cele-
brari debere, quot præscriperit Ordinarius
secundum morem Civitatis, vel Prouinciae.

Ad Tertium, teneri.

Ad Quartum, Sacerdotes quibus diebus te-
nentur Missas celebrate ratione beneficij, seu
capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro
alijs etiam Missis celebrandis suscepint, non
posse eadē Missa vtriq; obligationi satisfacere.

Ad Quintum, cœntuit, vbi nullā certam ele-
mosynā testator reliquit, esse ab Episcopo præ-
scribendam eleemosynam congruam, que te-
spondeat oneribus Missatum celebrandarum,
secundum morem Civitatis, vel Prouinciae.

Ad Sextum, Ita esse intelligenda.

Ad Septimum, respondit, permittendum nō
esse, ut Ecclesiaz, ac loca pia, seu illorum Admi-
nistratores, ex eleemosynis Missarum celebra-
darum villam, vrumque minimam portionem
retineant ratione expensarum, quas subeunt in
Missarum celebratione, nisi cum Ecclesiaz, &
loca ipsa alios non habent redditus, quos in vsu
earumdem expensarum erogare licet possint,
& tunc quam portionem retinebūt, nullatenus
debere excedere valorem expensarum, que pro
ipsomet tantum Missa sacrificio necessariò
sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam ea su-
curandum esse, ut ex pecunijs, quæ superflue,
ex pennis ut suprà deducunt, absolutè tot Missas
celebrentur, quot præscriptas fuerint ab offe-
rentibus eleemosynas.

Ad Octauum non habere locum, sed satis es-
se, ut Rector beneficij, qui potest Missam per
alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti
eleemosynam congruam, secundum morem
Barth. Gau. Pars Secunda.

Civitatis, vel Provincie, nisi in fundatione ip-
sius beneficij aliud caatum fuerit.

Ad Decimum, debere absolute integrâ ele-
mosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec
villam illius partem sibi retinere posse.

Ad Undecimum, respondit, non prohibere
absolute: Ac propterea, eti oneribus iam sus-
ceptis non satisfecerint, posse tamen noua
etiam onera suscipere Missarum celebranda-
rum, dummodo infra modicum tempus pos-
sint omnibus satisfacere.

Ad Duodecimum, quamvis onera suscepta
infra modicum tempus adimpleri nequeant, si
tamen tribuens eleemosynā pro aliarum Mis-
sarum celebratione, id sciat, & consentiat, ut ille
tunc demum celebrentur, cum susceptis oneri-
bus satisfactum fuerit, decretum non prohibe-
re, quo minus eo casu eleemosyna accipiatur
pro iisdem Missis iuxta benefactoris consen-
sum celebrandis.

Ad Decimum tertium, has pœnas non habe-
re locum, nisi in suscipientibus onera perpetua
Missarum celebrandarum sine licentia Episco-
pi, vel eius generalis Vicarij, aut Generalis, vel
Prouincialis.

Ad Decimum quartum, comprehendendi.

Ad Decimum quintum, Non posse, nisi de
consensu eorum, qui eleemosynas tribuant, ut
suprà in response ad Duodecimum.

Ad Decimum sextum, comprehendendi etiam
priuatos Sacerdotes.

Ad Decimum septimum, numeri præfixione
esse iterum faciendam seruata forma ultimâ
decreti hac de re editi.

Ad Decimum octauum, esse admittendos
ad professionem, si alias habiles existant, ac
deinde in aliquo alio Monasterio eiusdem Re-
ligionis esse collocados vbi cōmodè ali possunt,

Ad Decimum nonum, censuit comprehendere.

Ad Ultimum, habete locum etiam extra
Italianam?

Cosmus Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Cong. Secr.

X I V.

De vbi Baldachini, & Ministrorum pro Abba-
tibus Casinensis Congregationis.

V R B A N V S V I I I .

Anno 1629. 11. July.

Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius
Dominicus Pinellus Monachorum Ordi-
nis Sancti Benedicti Congr. Casinensis alias S.
Iustinæ de Padua Procurator Generalis, quod
P. alias